

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Θεμιστοκλή Δέρβη 46, Medcon Tower, 4^{ος} όροφος, 1066 Λευκωσία

Τηλ. 02-875912, Φαξ: 02-304944, E-mail: cpc.cy@cytanet.com.cy

---

Αρ. Φακ.: 11.17.01.21, 11.17.01.22

Αρ. Απόφασης: 6/2002 – 30.4.2002

Ενώπιον: Χριστόδουλου Τσέλεπου (Προέδρου), Κωστής Ευσταθίου, Ευάγγελου Συκοπετρίτη και Ανδρέα Σοφοκλέους (Μελών).

Δικηγόρος Καταγγελλόντων - κος. Αχιλλέας Δημητριάδης, Δικηγορικό Γραφείο Λέλλος Δημητριάδης
Δικηγόρος Καταγγελλομένων - κος. Νίκος Χ'Ιωάννου, Δικηγορικό Γραφείο Α.Κ. Χ'Ιωάννου & Υιοί
Δικηγόρος εταιρείας Α/φοί Λανίτη- κος. Κυριάκος Μιχαηλίδης, Δικηγορικό Γραφείο Κυριακ. Θ. Μιχαηλίδη & Σία

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ 207/89 και Τροποποιητικοί Ν.111(1)/99, Ν.87(1)/2000, Ν.155(1)/2000 και Ν.67(1)/2001.

- (α) Καταγγελία Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου και εταιρείας Πίττας εναντίον του Ο.Κ.Γ.Β. για πιθανή παράβαση των άρθρων 4 ή/και 6 του Ν. 207/89**
- (β) Καταγγελία Γαλακτοκομείων Χαραλαμπίδης Λτδ και Κρίστης Λτδ εναντίον του Ο.Κ.Γ.Β. για πιθανή παράβαση του άρθρου 6 του Ν. 207/89**
-

ΑΠΟΦΑΣΗ

Α. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

1. Το δικηγορικό γραφείο Λέλλος Π. Δημητριάδης με επιστολές του ημερομηνίας 17 Σεπτεμβρίου 2001 έχει αποστείλει στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (Ε.Π.Α.), δύο καταγγελίες εναντίον του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Ο.Κ.Γ.Β), για πιθανή παράβαση των Άρθρων 4 και 6 του Νόμου 207/89 και των Τροποποιητικών Νόμων Ν.111(1)/99, Ν.87(1)/2000 και Ν.67(1)/2001.

2. Η πρώτη καταγγελία έγινε από μέρος των Γαλακτοκομείων «Χαραλαμπίδη Λτδ» και «ΚΡΙΣΤΗΣ Γαλακτοβιομηχανία Λτδ» τα οποία, ως γνωστό, προμηθεύουν με παστεριωμένο αγελαδινό γάλα το σύνολο της εγχώριας αγοράς στην Κύπρο. Οι εν λόγω βιομηχανίες καταγγέλλουν ότι το μερίδιο τους στην προαναφερόμενη αγορά κινδυνεύει να μειωθεί λόγω άρνησης του Ο.Κ.Γ.Β. να προμηθεύσει τις πιο πάνω εταιρείες με την ποσότητα γάλακτος που είχαν δηλώσει από το Νοέμβριο 2000.

3. Η δεύτερη καταγγελία έγινε από μέρος του «Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου» και της εταιρείας «Pittas Dairy Industries Ltd» και αναφέρει ότι οι καταγγέλλοντες έχουν εξασφαλίσει σημαντικές παραγγελίες για τα προϊόντα τους τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Οι παραγγελίες αυτές και γενικά οι προοπτικές για το μέλλον της Κυπριακής Τυροκομίας κινδυνεύουν, λόγω της άρνησης του Ο.Κ.Γ.Β. να προμηθεύσει στα μέλη του Συνδέσμου τις απαραίτητες ποσότητες αγελαδινού γάλακτος, για τις οποίες από το Νοέμβριο του 2000, οι καταγγέλλοντες έχουν δώσει σχετικές παραγγελίες/δηλώσεις.

4. Οι πιο πάνω καταγγελίες έγιναν με αφορμή την απόφαση του Ο.Κ.Γ.Β. ημερομηνίας 28.2.2001 δια της οποίας παραχωρήθηκε άδεια άσκησης επαγγέλματος στον τομέα της παστερίωσης αγελαδινού γάλακτος στην εταιρεία Α/ΦΟΙ ΛΑΝΙΤΗΣ ΛΤΔ, η οποία ουσιαστικά δραστηριοποιήθηκε στον τομέα της αγοράς παστεριωμένου γάλακτος από 1.10.2001.

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Είναι νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που διέπεται από τον περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμο 4/69. Διοικείται από 16μελές Συμβούλιο, ο Πρόεδρος του οποίου διορίζεται από το Υπουργείο Εμπορίου, ως επίσης και τα 15 μέλη εκ των οποίων:

- (i) 2 εκπροσωπούν την Παγκύπρια Οργάνωση Αγελαδοτρόφων
- (ii) 5 εκπροσωπούν τα συμφέροντα των παραγωγών αιγοπρόβειου γάλακτος
- (iii) 4 εκπροσωπούν τις αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός
- (iv) 1 που εκπροσωπεί τα συμφέροντα των αγοραστών γάλακτος που το διανέμουν στους καταναλωτές,
- (v) 1 που εκπροσωπεί τα συμφέροντα αγοραστών γάλακτος που παρασκευάζουν γαλακτοκομικά προϊόντα
- (vi) 1 ανεξάρτητο πρόσωπο με κατάλληλη πείρα και γνώση για τις Γαλακτοκομικές Βιομηχανίες
- (vii) 1 που εκπροσωπεί τα συμφέροντα του Συνεργατισμού και
- (viii) 3 δημόσιοι υπάλληλοι που εκπροσωπούν τα Υπουργεία Εμπορίου, Γεωργίας και Υγείας.

Ο Ο.Κ.Γ.Β. με βάση το Νόμο 17/71 ο οποίος τροποποίησε το βασικό νόμο, είναι ο αποκλειστικός ρυθμιστής της διακίνησης, εμπορίας και πώλησης του γάλακτος αφού με βάση το άρθρο 25 του βασικού Νόμου 4/69 ως τροποποιήθηκε, ο οποιοσδήποτε παραγωγός στην Κύπρο θεωρείται κατά τεκμήριο ότι είναι εγγεγραμμένος παραγωγός στα σχετικά μητρώα του Οργανισμού. Με τον τρόπο αυτό και με βάση τις γενικές διατάξεις του Νόμου 4/69, κανένας παραγωγός δεν έχει δικαίωμα πώλησης και διάθεσης γάλακτος παρά μέσω και κατά τρόπο που καθορίζει ο Οργανισμός.

Ο κύκλος εργασιών του Ο.Κ.Γ.Β. για το έτος 2001 ανήλθε σε ΛΚ30.577.136.

2. ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ ΛΤΔ

Είναι ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και μεταξύ άλλων ασχολείται με την παραγωγή και εμπορία παστεριωμένου γάλακτος με μερίδιο αγοράς στον συγκεκριμένο τομέα 65.34%, ποσοστό το οποίο ίσχυε πριν την προσβαλλόμενη απόφαση του Ο.Κ.Γ.Β.

3. ΚΡΙΣΤΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΛΤΔ

Είναι δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και μεταξύ άλλων ασχολείται με την παραγωγή και εμπορία παστεριωμένου γάλακτος με μερίδιο αγοράς στον συγκεκριμένο τομέα 34.66%. Επιπρόσθετα κατέχει μερίδιο 27% στην αγορά τυροκομικών προϊόντων. Τα πιο πάνω μερίδια αγοράς κατέχοντο πριν την προσβαλλόμενη απόφαση.

4. PITTAS DAIRY INDUSTRIES LTD

Είναι ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ασχολείται με την παραγωγή τυροκομικών προϊόντων και είναι μέλος του Συνδέσμου Τυροκόμων με μερίδιο αγοράς 51%.

5. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΥΡΟΚΟΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Είναι Σωματείο εγγεγραμμένο συμφώνως του Νόμου με 33 μέλη και αντιπροσωπεύει περίπου το 50% των νόμιμα εγγεγραμμένων τυροκόμων.

6. Α/ΦΟΙ ΛΑΝΙΤΗ ΛΤΔ

Είναι δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και μεταξύ άλλων πρόσφατα έχει δραστηριοποιηθεί στον τομέα της παστερίωσης στην παραγωγή και εμπορία παστεριωμένου γάλακτος. Μετά την απόφαση του Ο.Κ.Γ.Β. ημερομηνίας 28.2.2001 και τη δραστηριοποίησή της στο συγκεκριμένο τομέα αγοράς παστεριωμένου γάλακτος, απέκτησε μερίδιο αγοράς 12.17%, το οποίο αφαιρέθηκε η απώλεσαν από τα μερίδια που είχαν οι εταιρείες ΚΡΙΣΤΗΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ πριν την εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ.

Γ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΓΟΡΑΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Με βάση την έρευνα της υπηρεσίας της Ε.Π.Α. οι συνθήκες που επικρατούν σήμερα στην αγορά γάλακτος, είναι ως περιγράφονται πιο κάτω:

1. ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Το 1996, κατά την εξαγγελία των Μέτρων Στήριξης της Αγελαδοτροφίας από το Υπουργικό Συμβούλιο ορίστηκε όπως η ετήσια παραγωγή γάλακτος ανέρχεται στα 130 εκ. λίτρα. Η ποσότητα αυτή θα θεωρείται ως σταθερή, εκτός αν δικαιολογημένα υπάρχει ζήτηση πέραν των 130 εκ. λίτρων, η οποία και θα πρέπει να καλύπτεται με εγγυήσεις από τους βιομηχάνους.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Οργανισμού, όλη η παραγωγή γάλακτος διακινείται μέσω του Οργανισμού, οι δε ανάγκες της γαλακτοβιομηχανίας (παστερίωση – τυροκομία) καλύπτονται πλήρως από την εγχώρια παραγωγή, χωρίς να υπάρχει ανάγκη εισαγωγής.

2. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ:

Η κατανομή γάλακτος γίνεται σε δύο κατηγορίες:

- α. **Παστερίωση** – Ο Οργανισμός έχει ειλημμένες αποφάσεις από πολλά χρόνια να δίνεται προτεραιότητα στην παστερίωση, λόγω της αναγκαιότητας να υπάρχει πάντοτε στην αγορά, φρέσκο, παστεριωμένο γάλα σε υγρή μορφή για κατανάλωση. Η αναγκαιότητα αυτή βασίζεται στο γεγονός ότι το γάλα είναι βασικό προϊόν κατανάλωσης, το οποίο είναι φθαρτό (4-5 μέρες ζωής). Τα άλλα τυροκομικά προϊόντα, είναι προϊόντα με μεγάλη διάρκεια ζωής και μπορούν να παραχθούν και διατεθούν σε διαφορετικές περιόδους.

ΠΙΝΑΚΑΣ - ΕΤΟΣ 1999

ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ (ΔΗΛΩΣΗ)		Κατανομή	Παραλαβή	Ποσοστό Παραλαβής από τη δήλωση
Παστερίωση	66.361.000	66.361.000	65.160.411	98,19
Τυροκομία	74.931.798	63.639.000	54.496.000	72,73

ΠΙΝΑΚΑΣ - ΕΤΟΣ 2000

ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ (ΔΗΛΩΣΗ)		Κατανομή	Παραλαβή	Ποσοστό Παραλαβής από τη δήλωση
Παστερίωση	68.430.000	68.430.000	67.682.705	98,91
Τυροκομία	86.884.697	61.570.000	61.905.893	71,25

ΠΙΝΑΚΑΣ - ΕΤΟΣ 2001

ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ (ΔΗΛΩΣΗ)		Κατανομή	Παραλαβή	Ποσοστό Παραλαβής από τη δήλωση
Παστερίωση	70.717.000	68.205.190	68.200.000	96,44
Τυροκομία	80.818.268	61.794.810	56.530.563	69,95

Σημειώνεται ότι συνήθως οι βιομήχανοι δηλώνουν πολύ περισσότερες ποσότητες από αυτές που τελικά παραλαμβάνουν. Οι δηλώσεις είναι συνήθως χαμηλότερες το α' εξάμηνο, όπου υπάρχει μεγαλύτερη παραγωγή αιγοπρόβειου γάλακτος και μεγαλύτερες το β' εξάμηνο, όπου υπάρχει έλλειψη γάλακτος.

3. ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Μέχρι το τέλος Αυγούστου 2001, είχε παρατηρηθεί μείωση της παραγωγής γάλακτος κατά 5,61% περίπου σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2000. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι οι παραγωγοί δεν πληρώθηκαν την αξία του γάλακτος που παρέδωσαν το 1998, το 2000 και το 2001, λόγω προβλημάτων ρευστότητας του Οργανισμού, τα οποία ως ισχυρίζεται ο Ο.Κ.Γ.Β., δημιουργήθηκαν από τη μη πληρωμή του Οργανισμού από τους Τυροκόμους και τη Βιομηχανία Πήττα, των οποίων οι υποχρεώσεις προς τον Οργανισμό ήταν της τάξης των £2.000.000 περίπου.

Άλλος παράγοντας, που επηρέασε την παραγωγή, ήταν οι ψηλές θερμοκρασίες που παρατηρήθηκαν σε συνδυασμό με την πολύ ψηλή υγρασία. Δεδομένου ότι η παραγωγή είναι κατά 5,61% πιο χαμηλή από το 2000, το σύνολο του γάλακτος που θα διακινηθεί θα είναι για το 2001 περίπου 126,5 εκατ. λίτρα. Εφόσον η παστερίωση (η οποία έχει προτεραιότητα), αναμενόταν να απορροφήσει γύρω στα 68.200.000 λίτρα, η τυροκόμηση θα απορροφούσε περίπου 56.530.000 λίτρα (126.500.000-68.200.000 παστερίωση – 1.770.000 λίτρα αποχύσεις). Η ποσότητα αυτή είναι κατά 8% χαμηλότερη από τη συνολική ποσότητα που χρησιμοποιήθηκε από την τυροκόμηση το 2000. Η μείωση προς την τυροκόμηση είναι αναλογική προς όλους τους τυροκόμους, σύμφωνα με την κατανομή που έγινε στις αρχές του 2001.

4. ΟΦΕΙΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

Τα οφειλόμενα ποσά προς τον Οργανισμό κατά την 3^η Οκτωβρίου 2001, ανήρχοντο στις £591.515. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή φαίνεται ότι σε μερικές περιπτώσεις παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος που παραλαμβάνεται από τους βιομηχάνους.

Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στη βιομηχανία Πίττα, για την οποία το Συμβούλιο του Οργανισμού στη συνεδρία του αρ. 630, ημερ. 5.5.1999, αποφάσισε λόγω της καταστροφής του νέου εργοστασίου της από πυρκαγιά, την παγοποίηση του χρέους της ύψους £335.380 και την αύξηση του ορίου πίστωσης για την αξία του γάλακτος που παραχωρείται σ' αυτή, από ένα σε δύο μήνες, και παρατηρείται ότι όχι μόνο εξακολουθούσε να καθυστερεί την αποπληρωμή της αξίας του γάλακτος που παραλάμβανε από τον Οργανισμό, αλλά αύξησε το χρέος της προς τον Οργανισμό από £812.338 το 1999 σε £1.205.944 το 2000, με αποτέλεσμα να οξυνθεί το πρόβλημα ρευστότητας του Οργανισμού. Σημειώνεται ότι για την αντιμετώπιση του προβλήματος ρευστότητας, ο Οργανισμός αναγκάστηκε να ανανεώσει το δάνειο / πίστωση, ύψους £900.000, από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ.

5. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΛΑΝΙΤΗ

Για να δραστηριοποιηθεί μια καινούργια επιχείρηση στους τομείς της τυροκομίας και γαλακτοκομίας, θα πρέπει να έχει την έγκριση του Ο.Κ.Γ.Β., με βάση το Νόμο που διέπει τη λειτουργία του Οργανισμού (Νόμος 4/69 και Τροποποιητικοί Νόμοι 1969, 1998) άρθρο 30, εδάφια 1 και 2 και άρθρο 31 εδάφια 1 και 2. Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη στη λήψη απόφασης είναι αυτοί που αναφέρονται στο άρθρο 24 του Νόμου 4/69, δηλαδή να εξυπηρετούν τα συμφέροντα των παραγωγών, των καταναλωτών, τα επί μέρους συμφέροντα στη βιομηχανία και το Δημόσιο Συμφέρον.

Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ προέβη σε δήλωση για τις ανάγκες της σε γάλα για το 2001, στις 25/4/2001 και δήλωσε ότι χρειάζεται 6.000.000 λίτρα γάλα για την περίοδο Ιουνίου- Δεκεμβρίου 2001. Παραχωρήθηκαν 52.747 λίτρα τον Αύγουστο για δοκιμαστικούς σκοπούς και συνολικά 4.300.000 λίτρα από τον Αύγουστο μέχρι το Δεκέμβρη. Με βάση απόφαση του Συμβουλίου, οι τελικές ποσότητες που θα κατανέμονταν θα ήταν αυτές που θα προέκυπταν από την ισορρόπηση της ζήτησης στην αγορά κάθε είδους παστεριωμένου γάλακτος.

Σημειώνεται ότι το γάλα που παραδόθηκε στην εταιρεία Α/φοί ΛΑΝΙΤΗ 1/10 μέχρι 8/10/01, αποκόπηκε από τα τυροκομεία με βάση την απόφαση του Συμβουλίου. Αυτό όμως για την εβδομάδα 1-8/10/2001 μόνο. Από 9/10/01, οι ποσότητες που παραλαμβάνει η εταιρεία Α/φοί ΛΑΝΙΤΗ είναι από τις ποσότητες που είναι

κατανεμημένες στην παστερίωση ενώ ο τομέας τυροκομίας παραλαμβάνει το γάλα που είχε κατανεμηθεί πριν την εισαγωγή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ.

6. Κυριότερες Πρόνοιες του Νόμου 4/69 και των τροποποιήσεων αυτού:

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ο Ο.Κ.Γ.Β., είναι νομικό πρόσωπο και η λειτουργία του διέπεται από το Ν. 4/69. Σύμφωνα με το Άρθρο 3 του Ν.4/69, ο Οργανισμός ασκεί και εκτελεί τις χορηγούμενες από το Νόμο αρμοδιότητες, προβαίνοντας σε οποιαδήποτε πράξη και δοσοληψία, που ενδεχομένως συνεπάγεται η εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του, οι οποίες απορρέουν από τον πιο πάνω Νόμο.

Ο Οργανισμός, ως προνοείται στο Άρθρο 24, έχει καθήκον να ασκεί τις δυνάμει του Νόμου αρμοδιότητες του, κατά τέτοιο τρόπο, τον οποίο ο Οργανισμός θεωρεί ως τον πλέον αποτελεσματικό, για την προαγωγή μεγαλύτερης οικονομικής ικανότητας και διοργάνωσης στη γαλακτοκομική βιομηχανία προς όφελος των παραγωγών γάλακτος, των καταναλωτών και των διαφόρων επί μέρους συμφερόντων στη βιομηχανία, λαμβανομένου υπόψη του γενικού δημόσιου συμφέροντος.

Με βάση το εδάφιο 3 του ίδιου Άρθρου, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δύναται, από καιρού εις καιρόν, να εκθέτει τέτοιες αρχές, υπό τύπο γενικής καθοδήγησης, τις οποίες θεωρεί σχετικές και κατάλληλες, αναφορικά με οποιεσδήποτε αποφάσεις του Οργανισμού σχετικά με τιμές ή άλλο θέμα το οποίο φαίνεται στον Υπουργό ότι επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει το δημόσιο συμφέρον, ο δε Οργανισμός λαμβάνει υπόψη τις αρχές αυτές.

Το Άρθρο 30 του Νόμου απαγορεύει σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή επιχείρηση να δραστηριοποιείται σε οποιοδήποτε κλάδο της γαλακτοκομικής βιομηχανίας χωρίς εγγραφή και εξασφάλιση άδειας η οποία χορηγείται από τον Οργανισμό, μετά από σχετική απόφαση.

Με βάση το Άρθρο 32, ο Οργανισμός δύναται από καιρό σε καιρό και μετά από έγκριση του αρμόδιου Υπουργού, να ρυθμίζει τις πωλήσεις γάλακτος κάθε εγγεγραμμένου παραγωγού, καθορίζοντας μεταξύ άλλων την κατηγορία γάλακτος, τις τιμές, καθώς και την ποσότητα που μπορεί να πωληθεί.

7. Εναρμόνιση της νομοθεσίας του Ο.Κ.Γ.Β. με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Νομοθεσία η οποία διέπει τη λειτουργία του Οργανισμού δεν έχει ακόμα εναρμονιστεί με το Κοινοτικό Κεκτημένο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εναρμόνιση αναμένεται να γίνει πριν την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε..

Δ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. Η Επιτροπή στη συνεδρία της ημερομηνίας 19.9.2001 μεταξύ άλλων εξέτασε και το περιεχόμενο των πιο πάνω καταγγελιών και ομόφωνα αποφάσισε όπως δώσει οδηγίες στην Υπηρεσία της Επιτροπής για διεξαγωγή έρευνας, η οποία θα αφορούσε και τις δύο καταγγελίες, καθότι τα γεγονότα που τις περιέβαλλαν ήσαν πανομοιότυπα.

2. Η Υπηρεσία μετά από έρευνα ετοίμασε σημείωμα το οποίο παρουσιάστηκε ενώπιον της Επιτροπής στη συνεδρία ημερομηνίας 21.11.2001. Κατά την ως άνω συνεδρία, εξετάστηκε το περιεχόμενο της προκαταρκτικής έρευνας. Μετά από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της, η Επιτροπή ομόφωνα διαπίστωσε ότι:

- (α) οι καταγγέλλοντες έχουν έννομο συμφέρον να υποβάλουν καταγγελία και
- (β) υπάρχει εκ πρώτης όψεως πιθανή παράβαση των προνοιών των άρθρων 4 & 6, του Νόμου 207/89.

3. Με βάση τις πιο πάνω διαπιστώσεις η Επιτροπή έδωσε οδηγίες όπως ετοιμαστεί και αποσταλεί Έκθεση Αιτιάσεων και όρισε συνεδρία στις 17.12.2001, ημέρα Δευτέρα και ώρα 16:00, στην οποία θα εκαλούντο να παρευρεθούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

4. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή αποφάσισε όπως εκτός των καταγγελλόντων και καταγγελλομένων κληθεί ενώπιον της Επιτροπής για να ακουστούν οι απόψεις της, η εταιρεία Α/φοί Λανίτη Λτδ, η οποία διαπιστώθηκε ότι έχει έννομο συμφέρον από την πορεία των καταγγελιών.

5. Στη συνεδρία της Επιτροπής ημερομηνίας 17.12.2001 παρευρέθηκαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, μαζί με τους δικηγόρους τους. Συμφωνήθηκε μετά από εισήγηση της Επιτροπής όπως οι δύο καταγγελίες συνεκδικασθούν καθότι αφορούσαν το ίδιο ακριβώς θέμα και τα γεγονότα που τις περιβάλλουν νομικά και πραγματικά, ήσαν πανομοιότυπα Έγινε εισήγηση όπως τα εμπλεκόμενα μέρη καταθέσουν τις θέσεις τους γραπτώς, αναφορικά με τις πιο πάνω καταγγελίες, καθότι τα γεγονότα που περιβάλλουν την καταγγελία, θεωρήθηκαν ότι ήσαν αποδεκτά από όλες τις πλευρές και ουσιαστικά η εκδίκαση των καταγγελιών ήταν θέμα νομικής επιχειρηματολογίας, εισήγηση που έγινε επίσης αποδεκτή.

6. Συμφωνήθηκε μετά από εισήγηση της Επιτροπής, όπως η πλευρά των καταγγελλόντων καταθέσει γραπτώς τις απόψεις της μέχρι την 31.12.2001 αφού κοινοποιηθεί και στις άλλες πλευρές, η πλευρά των καταγγελλομένων να υποβάλει γραπτώς τις απόψεις της μέχρι την 14.1.2002 και η εταιρεία Α/φοί Λανίτη μέχρι την 28.1.2002.

7. Αφού ολοκληρώθηκαν με βάση τα πιο πάνω χρονοδιαγράμματα, οι γραπτές τοποθετήσεις, κλήθηκαν σε συνεδρία της Επιτροπής ημερομηνίας 19.2.2002 όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για τυχόν διευκρινίσεις ή συμπληρωματικές τοποθετήσεις. Ουσιαστικά η όλη συζήτηση ενώπιον της Επιτροπής επικεντρώθηκε στην περαιτέρω ανάπτυξη των επιχειρημάτων των εμπλεκόμενων μερών, τα οποία συμπεριλήφθηκαν στις γραπτές τους τοποθετήσεις, χωρίς να αλλάξει η θέση των καταγγελλόντων που τέθηκε γραπτώς, σε αντίθεση με τους καταγγελλόμενους που διαφοροποιήθηκαν σε κάποια σημεία μετά από ερωτήσεις των μελών της Επιτροπής, πράγμα που σχολιάζεται πιο κάτω και λαμβάνεται υπόψη στο αιτιολογικό της απόφασης.

E. ΠΑΡΑΔΕΚΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Από την όλη διαδικασία τα παραδεκτά γεγονότα είναι:

1. Ο Ο.Κ.Γ.Β. κατά τον Οκτώβριο 2000, ζήτησε από τους καταγγέλλοντες και έλαβε μέχρι το Νοέμβριο 2000, επιστολές για την ποσότητα αγελαδινού γάλακτος που θα ήθελαν για το 2001.
2. Με απόφαση του στις 28/02/2001, ο Ο.Κ.Γ.Β. αποφάσισε να παραχωρήσει άδεια άσκησης επαγγέλματος στην εταιρεία «ΛΑΝΙΤΗΣ» για

δραστηριοποίησή της στον τομέα της παστερίωσης αγελαδινού γάλακτος. Συγκεκριμένα η εταιρεία ζήτησε τελικά να της παραχωρηθούν 4,3 εκατομμύρια λίτρα αγελαδινού γάλακτος κατά την περίοδο Αυγούστου – Δεκεμβρίου 2001, για σκοπούς δοκιμαστικής παστερίωσης και διάθεσης στην Κυπριακή αγορά.

3. Η πιο πάνω απόφαση του Ο.Κ.Γ.Β. στηρίχτηκε στα πιο κάτω:

- «(α) Εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον και ότι αυτό θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη οικονομική ικανότητα και διοργάνωση στη Γαλακτοκομική Βιομηχανία, προς όφελος των καταναλωτών, των παραγωγών και των διαφόρων επί μέρους συμφερόντων στη Γαλακτοκομική Βιομηχανία, (παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη στη λήψη της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 24 του Νόμου 4 του 69).
- (β) Συγκεκριμένα, εκρίθει ότι με την απόφαση αυτή εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον διότι με τα νέα προϊόντα που προτίθεται να παράξει η βιομηχανία ΛΑΝΙΤΗ, αναμένεται ότι θα σημειωθεί αύξηση στην κατανάλωση της υγρής μορφής γάλακτος, άρα θα μειωθούν οι αποχύσεις γάλακτος. Η απόφαση συνάδει με τη συνταγματικά καταχωρημένη αρχή της ελεύθερης άσκησης επαγγέλματος, θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα στη γαλακτοκομική βιομηχανία και συνάδει με τις δεσμεύσεις της Κυβέρνησης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, για υιοθέτηση της Σχετικής Νομοθεσίας της. Επιπρόσθετα στην πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου θα υπάρχει ελεύθερος ανταγωνισμός, η απόφαση συνάδει τόσο με αυτή την πορεία, όσον και με την πολιτική ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπρόσθετα, αναμένεται να αυξηθεί γενικά η εργοδότηση και οι επενδύσεις στον κλάδο της γαλακτοκομικής βιομηχανίας.
- (γ) Επιπλέον, μακροπρόθεσμα η απόφαση θα οδηγήσει στη μείωση των εισαγωγών γαλακτοκομικών προϊόντων, εφόσον θα προσφέρεται μεγαλύτερη ποικιλία τους προς τον ντόπιο καταναλωτή και επιπλέον θα αυξηθούν οι εξαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων από μια εισερχόμενη, τεχνολογικά αναβαθμισμένη βιομηχανία όπως η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗ, έχοντας υπόψη και τη σημαντική μείωση του αριθμού των συγκεκριμένων εξαγωγικών βιομηχανιών. Επίσης, μακροπρόθεσμα η ζήτηση του γάλακτος θα αυξηθεί σαν αποτέλεσμα της αύξησης της ποικιλίας των τυροκομικών προϊόντων και της αναζήτησης νέων αγορών, όπως η διακηρυγμένη πολιτική της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ. Επιπλέον, στην παστερίωση τα νέα προϊόντα που προτίθεται να παράξει η νεοεισερχόμενη εταιρεία ΛΑΝΙΤΗ, θα βοηθήσει στην αύξηση της κατανάλωσης και ως αποτέλεσμα της ζήτησης του γάλακτος.
- (δ) Οι παραγωγοί με την απόφαση θα ωφεληθούν λόγω της αναμενόμενης (γενικά) αύξησης της ζήτησης του γάλακτος που το Συμβούλιο έκρινε ότι θα επέλθει με την αύξηση των εξαγωγών, μείωση των εισαγωγών, και της μεγαλύτερης ποικιλίας γαλακτοκομικών προϊόντων που θα προσφέρονται στον Κύπριο καταναλωτή και της αυξημένης δυνατότητας της γαλακτοκομικής βιομηχανίας να απορροφήσει έτσι την αυξημένη ζήτηση.
- (ε) Οι καταναλωτές με την απόφαση επίσης θα ωφεληθούν, με την προσφορά μεγαλύτερης ποικιλίας γαλακτοκομικών προϊόντων και επίσης θα έχουν τα οφέλη που απορρέουν, ως αποτέλεσμα του αυξανόμενου ανταγωνισμού στη γαλακτοκομική βιομηχανία, που αναμένεται να οδηγήσει σε μεγαλύτερη

οικονομική ικανότητα και διοργάνωση που θα μειώσει τα κόστη, θα οδηγήσει σε καλύτερης ποιότητας προϊόντα, καλύτερες τιμές κλπ.

Επίσης ελήφθη δεόντως υπόψη το γεγονός ότι παρόλο που με την απόφαση θα υπάρξουν γενικά οφέλη στη γαλακτοκομική βιομηχανία (ανταγωνισμός, καλύτερη οικονομική οργάνωση, νέα προϊόντα, χαμηλότερες τιμές) είναι πολύ πιθανό να επηρεασθούν δυσμενώς σε κάποιο βαθμό τα συμφέροντα των υφιστάμενων γαλακτοκομικών βιομηχανιών, αλλά έκρινε ότι τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την απόφαση, υπερτερούν κατά πολύ αυτού του μειονεκτήματος.

Το θέμα του ύψους των ποσοτήτων κατανομής γάλακτος αφέθηκε να συζητηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.»

4. Σχετικές Αποφάσεις του Οργανισμού όσον αφορά την εισδοχή της εταιρείας Α/φοί Λανίτη Λτδ

Μετά από την απόφαση ημερομηνίας 28.2.2001 του Οργανισμού για εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στην αγορά παραγωγής και εμπορίας παστεριωμένου γάλακτος, ο Οργανισμός πήρε και τις πιο κάτω σχετικές με το θέμα αποφάσεις:

«Το Συμβούλιο αποφάσισε να κατανείμει στις υφιστάμενες βιομηχανίες 130 εκ. λίτρα γάλακτος, ως και η μέχρι σήμερα πολιτική και σύμφωνα με τις ποσότητες που δόθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, ικανοποιώντας έτσι το αίτημα των υφισταμένων βιομηχανιών όπως τους παραχωρηθεί η ποσότητα γάλακτος που παραλάμβαναν μέχρι σήμερα.»

(Απόφαση 02/700 – ημερ. 9.5.2001)

«Εφόσον αποφασίστηκε ότι η κατανομή των ποσοτήτων γάλακτος θα είναι 135 εκ. λίτρα, παραμένουν 5 εκ. λίτρα γάλακτος στη διάθεση των νεοεισερχομένων βιομηχανιών. Αυτά τα 5 εκ. λίτρα είναι λιγότερα από τη συνολική ποσότητα που ζήτησαν οι νεοεισερχόμενοι (βιομηχανία ΛΑΝΙΤΗΣ 6 εκ. λίτρα και βιομηχανία REGIS 1 εκ. λίτρα – συνολική ποσότητα 7 εκ. λίτρα γάλακτος για το δεύτερο εξάμηνο του 2001), επομένως θα πρέπει να δοθούν αναλογικά με τις διαθέσιμες ποσότητες γάλακτος, δηλαδή 4,3 εκ. λίτρα στη βιομηχανία ΛΑΝΙΤΗΣ και 0,7 εκ. λίτρα στη βιομηχανία REGIS)»

(Απόφαση 03/700 – ημερ. 9.5.2001)

«Ακολούθως το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε το θέμα των εγγυήσεων.

Σύμφωνα με την προηγούμενη απόφαση (03/700), θα παραχωρηθούν 5 εκ. λίτρα γάλακτος, επιπλέον των 130 εκ. λίτρων, για να κατανεμηθούν στις νεοεισερχόμενες εταιρείες, συνεπώς ο κίνδυνος απόχυσης θα είναι αυξημένος. Για το λόγο αυτό, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει εγγυήσεις από τις νεοεισερχόμενες βιομηχανίες για τις ποσότητες γάλακτος που ζήτησαν (βιομηχανία ΛΑΝΙΤΗΣ 6 εκ. λίτρα και βιομηχανία REGIS 1 εκ. λίτρα), ενόψει του ενδεχομένου να παραλάβουν περισσότερες ποσότητες γάλακτος από αυτές που τους κατανεμήθηκαν (δηλαδή: 6/7 των 5 εκ. λίτρων στη βιομηχανία ΛΑΝΙΤΗ και 1/7 των 5 εκ. λίτρων στη βιομηχανία REGIS).

Ο κ. Κουζούπης ανέφερε ότι η δική του θέση είναι ότι θα πρέπει να ζητηθούν εγγυήσεις για τις ποσότητες γάλακτος, οι οποίες θα κατανεμηθούν στις εταιρείες REGIS και LANITH.

Σε ότι αφορά τις νέες (επιπρόσθετες) δηλώσεις των υφισταμένων βιομηχανιών, αυτές θα εξετασθούν μέσα στα πλαίσια της παραγωγής του γάλακτος κατά τη διάρκεια του 2001. Εάν δοθούν οποιεσδήποτε ποσότητες στις υφιστάμενες βιομηχανίες πέραν των αρχικών ποσοτήτων που δήλωσαν, θα ζητηθούν εγγυήσεις λόγω του αυξημένου κινδύνου αποχύσεων.»

(Απόφαση 04/700 – ημερ. 9.5.2001)

«Μετά από εκτενή συζήτηση, ο Πρόεδρος έθεσε σε ψηφοφορία τις ακόλουθες δύο προτάσεις:

- (α) Σε περίπτωση που δεν παραχθούν τα 135 εκ. λίτρα γάλακτος λόγω εξωγενών παραγόντων, θα γίνει αναλογική μείωση της κατανομής του σε όλους τους βιομηχάνους, δίδοντας προτεραιότητα στην παστερίωση.
- (β) Σε περίπτωση που δεν παραχθούν τα 135 εκ. λίτρα γάλακτος λόγω εξωγενών παραγόντων, τα 130 εκ. λίτρα θα κατανεμηθούν στους υφισταμένους βιομηχάνους με προτεραιότητα στην παστερίωση και ότι απομείνει θα κατανεμηθεί ανάλογα στους νεοεισερχόμενους.
  - Υπέρ της πρότασης (α), ψήφισαν 10 μέλη του Συμβουλίου.
  - Υπέρ της πρότασης (β) ψήφισαν 3 μέλη του Συμβουλίου.
  - Αποχή τήρησαν δύο μέλη του Συμβουλίου.

Η πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου αποφάσισε ως η πρόταση (α), για το λόγο ότι αυτή αποτελεί συνέχεια της απόφασης του (αρ.01/693), σύμφωνα με την οποία το Συμβούλιο αποφάσισε να δοθεί άδεια ενασκήσεως επαγγέλματος στην εταιρεία LANITH και παραχώρηση ποσότητας γάλακτος, αποκλείοντας έτσι εντελώς το ενδεχόμενο να μην τους δοθεί ποσότητα.»

(Απόφαση 05/700 – ημερ. 9.5.2001)

5. Τρόπος Διανομής Γάλακτος στην Παστερίωση

Ο Ο.Κ.Γ.Β. μετά την απόφαση του για εισδοχή της εταιρείας LANITHΣ στην αγορά, παρασκευή και εμπορία παστεριωμένου γάλακτος, αποφάσισε την κατανομή του γάλακτος στον τομέα παστερίωσης. Η αγορά στην παστερίωση γάλακτος πριν την εισδοχή της εταιρείας LANITHΣ απορροφούσε συνολικά 202.000 λίτρα ημερησίως και κατανέμετο μεταξύ των δύο εταιρειών, Χαραλαμπίδης 132.000 λίτρα και Κρίστης 70.000 λίτρα ημερησίως, ποσότητες οι οποίες αντιστοιχούσαν με τα μερίδια αγοράς των πιο πάνω εταιρειών, ήτοι Χαραλαμπίδης 65.34% και Κρίστης 34.66%. Ο Οργανισμός Γάλακτος θεώρησε ορθό όπως δοκιμαστικά παραχωρήσει κατά την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου 2001 στην εταιρεία LANITHΣ την αιτηθείσα ποσότητα γάλακτος για σκοπούς παστερίωσης ήτοι 28.387 λίτρα ημερησίως, η οποία αποκόπηκε από τον τομέα της τυροκομίας και ως εκ τούτου δεν επηρεάστηκαν οι ποσότητες προς τις δύο άλλες εταιρείες. Μετά την εισδοχή στον συγκεκριμένο τομέα αγοράς και της εταιρείας LANITHΣ και αφού για μια εβδομάδα η αγορά λειτουργούσε με τρεις ανταγωνιστές, διαπιστώθηκε πως έγιναν αποχύσεις παστεριωμένου γάλακτος και/ή παρέμειναν αδιάθετες ποσοστό 12.17%. Το πιο πάνω

ποσοστό ήτο αναμενόμενο καθότι η ζήτηση στην αγορά ήταν συγκεκριμένη και σταθερή και με την επιπρόσθετη παραχώρηση προς την τρίτη εταιρεία αναπόφευκτα το πιο πάνω ποσοστό παστεριωμένου γάλακτος θα έμενε αδιάθετο. Το ποσοστό 12.17% είναι το μερίδιο αγοράς της νεοεισελθείσας εταιρείας.

Μετά τις πιο πάνω μετρήσεις με τη λειτουργία της αγοράς από 1.10.2001 – 8.10.2001 με τρεις ανταγωνιστές αντί δύο, ο Οργανισμός προχώρησε στην μείωση παροχής γάλακτος στην κάθε εταιρεία κατά 8.000 λίτρα ημερησίως και 4.000 λίτρα από την τυροκόμιση, συνολικά 28.000 λίτρα ημερησίως τα οποία αντιστοιχούσαν με το ποσοστό απόχυσης ή μη διάθεσης κατά την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου του 2001. Από τις 15.10.2001 ο Οργανισμός προχώρησε στην μείωση παροχής γάλακτος στις εταιρείες παστερίωσης γάλακτος κατά 12.17% από την αρχική παραχώρηση. Με βάση αυτές τις αναπροσαρμογές οι τρεις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην κατασκευή και εμπορία παστεριωμένου γάλακτος προμηθεύονται:

Χαραλαμπίδης	(131.900 - 12.17%)	=	115.847	λίτρα ημερησίως
Κρίστης	(70.000 – 12.17%)	=	61.481	λίτρα ημερησίως
Λανίτης	(28.387 – 12.17%)	=	24.856	λίτρα ημερησίως

ΣΤ. ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΡΩΝ

1. ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΝΤΩΝ:

Οι θέσεις των καταγγελλόντων κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής γραπτώς εκ μέρους του δικηγόρου των κου. Α. Δημητριάδη. Κατά κύριο λόγο εστιάζονται στα κάτωθι:

- (α) Με την απόφαση του ο Ο.Κ.Γ.Β. να επιτρέψει την είσοδο στην αγορά του παστεριωμένου γάλακτος της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ παραβαίνει την περί προστασίας του Ανταγωνισμού νομοθεσία και ιδιαίτερα αυτή του άρθρου 6(3) του νόμου 207/89 όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 87(Ι)/2000 και τούτο διότι ο Ο.Κ.Γ.Β. κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά γάλακτος, απολαμβάνει μονοπωλίου με βάση το νόμο 4/69 όπως τροποποιήθηκε, ελέγχει και ρυθμίζει τόσο την παραγωγή, διάθεση αλλά και εμπορία του γάλακτος και ενεργεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη του τους κανόνες της αγοράς και τέλος δρα ρυθμιστικά και κυριαρχικά στον τομέα της αγοράς γάλακτος. Ως καταχρηστική άσκηση της δεσπόζουσας θέσης οι καταγγέλλοντες εισηγούνται το γεγονός ότι η είσοδος της εταιρείας «ΛΑΝΙΤΗΣ» στην αγορά έγινε με ταυτόχρονη μείωση του μεριδίου αγοράς των καταγγελλόντων δια της αποκοπής μεριδίου παροχής γάλακτος σύμφωνα με τον τρόπο που περιέγραψαν ενώπιον της ΕΠΑ και στην οποία περιγραφή ουσιαστικά συμφώνησε και η πλευρά των καταγγελλομένων.
- (β) Η όλη διαδικασία που ακολούθησε ο Οργανισμός για την παροχή αγελαδινού γάλακτος στην Βιομηχανία Λανίτη συνιστά σύμπραξη μεταξύ τους που έχει σαν αποτέλεσμα την παρακώλυση ή τον περιορισμό ή και τη νόθευση του ανταγωνισμού όπως ορίζει το άρθρο 4 του Νόμου. Ο καθορισμός τιμών αγοράς γάλακτος μαζί με τους παραγωγούς, όσο και ο καθορισμός από τον Οργανισμό τιμών πώλησης γάλακτος στις Βιομηχανίες Παστερίωσης και Τυροκόμισης όσο και ο καθορισμός της ποσότητας που δόθηκε στην παστερίωση μετά την εισαγωγή της Βιομηχανίας ΛΑΝΙΤΗΣ έγιναν κατά παράβαση των προνοιών του άρθρου 4 του Νόμου 207/89.

2. ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΩΝ

Οι θέσεις των καταγγελλομένων κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής γραπτώς εκ μέρους του δικηγόρου των κου. Χ'Ιωάννου.

Κατά κύριο λόγο εστιάζονται:

- (α) Δεν υπάρχει καμιά παράβαση των προνοιών του άρθρου (4) εκ μέρους του Οργανισμού. Καμιά μαρτυρία ή κανένα στοιχείο δεν παρουσιάστηκε ενώπιον της Επιτροπής που να στοιχειοθετεί σύμπραξη μεταξύ του Οργανισμού και της εταιρείας Λανίτη, η οποία με βάση τις πρόνοιες του πιο πάνω άρθρου, αντίκειται στους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αντίθετα υποστηρίζει, η απόφαση για εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στην παραγωγή και εμπορία παστεριωμένου γάλακτος ενισχύει τον ανταγωνισμό στη συγκεκριμένη αγορά.
- (β) Η Ε.Π.Α. δεν έχει δικαιοδοσία να επιληφθεί της καταγγελίας διότι:
  - (i) Ο Ο.Κ.Γ.Β. δεν εμπίπτει στον όρο «επιχείρηση» συμφώνως των προνοιών του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού 207/89.
  - (ii) Ο Οργανισμός δεν έχει δεσπόζουσα θέση.
  - (iii) Η καταγγελία αφορά εκτελεστικές διοικητικές πράξεις για τις οποίες οι καταγγέλλοντες έχουν ήδη ασκήσει προσφυγές ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου βάσει του 146 του Συντάγματος.
  - (iv) Οι καταγγέλλοντες δεν έχουν έννομο συμφέρον στη διαδικασία.
- (γ) Σε περίπτωση απόρριψης των πιο πάνω θέσεων ο κος. Χ'Ιωάννου επικαλείται ότι ο Οργανισμός ως επιχείρηση που είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού και οικονομικού συμφέροντος και ως δημοσιονομικού μονοπωλίου, δεν έχει άλλο νόμιμο τρόπο να ενεργεί, από αυτό που ενεργεί για να εκπληρώσει την αποστολή του και ως εκ τούτου με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 7(β) του Νόμου 207/89, η καταγγελία θα πρέπει να απορριφθεί.

3. ΘΕΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΛΑΝΙΤΗ

Οι θέσεις της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ η οποία εκλήθη στην διαδικασία αφού η Επιτροπή αποφάσισε ότι έχει έννομο συμφέρον στην όλη διαδικασία εξετέθησαν γραπτώς μέσω του δικηγόρου τους κου. Κ.Θ. Μιχαηλίδη και οι οποίες εστιάζονται στα πιο κάτω:

- (α) Δεν υπήρξε καμιά παράβαση των προνοιών του άρθρου (4) του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού 207/89, δηλαδή καμιά σύμπραξη μεταξύ της εταιρείας και του Οργανισμού, δεν στοιχειοθετείται που να παραβιάζει τις πρόνοιες του πιο πάνω άρθρου.
- (β) Ισχυρίζεται ότι αν υπάρχει οποιαδήποτε σύμπραξη, αυτό έγινε κατά παράβαση των προνοιών του άρθρου 4 μεταξύ των καταγγελλόντων και του Οργανισμού και αποσκοπούσε στο να στέλλουν οι πελάτες του αυτές τις ποσότητες γάλακτος που τους αναλογούν με αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο τομέα αγοράς.

- (γ) Σε σχέση με την παράβαση των προνοιών του άρθρου 6 περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης από μέρος του Οργανισμού σε βάρος των καταγγελλόντων ισχυρίζεται ότι όλες οι ενέργειες του Οργανισμού και ειδικότερα με την απόφαση παροχής γάλακτος στους πελάτες του για σκοπούς παραγωγής και εμπορίας παστερίωσης γάλακτος συμβάλλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού. Ο τρόπος με τον οποίο καθορίστηκε η εισδοχή της εταιρείας LANITH στην αγορά παστεριωμένου γάλακτος μπορεί να χαρακτηριστεί σαν καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης εις βάρος της εταιρείας LANITH, καθότι με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 7 του Νόμου 207/89, ο οργανισμός παρόλο που είναι επιφορτισμένος κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας του με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και αποτελεί δημοσιονομικό μονοπώλιο, παραβιάζει τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού, διότι είχε και έχει στη διάθεση του τη δυνατότητα της διανομής των ποσοτήτων του γάλακτος κατά εύλογο τρόπο προς όλες τις βιομηχανίες δίνοντας σε όλες τις ίδιες ποσότητες εκτός αν μια εκ των βιομηχανιών ζητούσε μικρότερη ποσότητα.
- (δ) Ζητά την απόρριψη των καταγγελιών, καθότι οι καταγγέλλοντες δεν απέδειξαν παράβαση των προνοιών του άρθρου 4 του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού 207/89, αναφορικά δε, με τις πρόνοιες του άρθρου 6, εισηγούνται ότι, εάν υπήρξε παράβαση, αυτή έγινε σε βάρος των.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Κατά την 513^η συνεδρία ημερομηνίας 19.2.2002 στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων μερών, με σκοπό τη διευκρίνιση των θέσεων όλων των πλευρών, ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής υπέβαλαν διάφορες ερωτήσεις από τις απαντήσεις των οποίων διαφάνηκε ότι οι καταγγέλλοντες ισχυρίζονται ότι οι κανόνες του ανταγωνισμού δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην περίπτωση της δράσης του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας ενώ εκ μέρους του Ο.Κ.Γ.Β. υποστηρίχθηκε η θέση ότι δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής οι κανόνες του ανταγωνισμού καθότι αυτό θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία εκτέλεσης της ιδιαίτερης αποστολής του Ο.Κ.Γ.Β. από τη σχετική νομοθεσία.

Παρά ταύτα θα πρέπει να αναφερθεί ότι η τελευταία θέση του Οργανισμού διαφοροποιήθηκε στο τέλος της διαδικασίας με δηλώσεις και θέσεις του διευθυντή του, μετά από ερωτήσεις και εισηγήσεις του Προέδρου και μελών της Επιτροπής.

Συγκεκριμένα ο Ο.Κ.Γ.Β. παραδέχθηκε ότι, τουλάχιστον όσον αφορά τον καθορισμό της τιμής του γάλακτος και τη διακίνηση του γάλακτος μπορούν να τύχουν εφαρμογής οι κανόνες του ανταγωνισμού πλην όμως θα πρέπει στην περίπτωση αυτή το Κράτος να αναλαμβάνει τις οποιοσδήποτε επιπρόσθετες δαπάνες που πιθανόν να προκύψουν από την εφαρμογή των κανόνων αυτών στην αγορά του γάλακτος.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΤΥΧΗ

Ο Νόμος περί Προστασίας του Ανταγωνισμού 207/89 προβλέπει:

Άρθρο 2: «Επιχείρηση» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί οικονομικής ή εμπορικής φύσεως δραστηριότητες, ανεξάρτητα αν οι δραστηριότητες της είναι κερδοσκοπικές ή όχι.

Με βάση το πιο πάνω ορισμό θα πρέπει να εξετάσουμε αν και κατά πόσο ο Ο.Κ.Γ.Β. αποτελεί επιχείρηση. Ο Οργανισμός είναι νομικό πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και εγκαθιδρύθηκε με το Νόμο 4/69. Σύμφωνα με τα παραδεκτά γεγονότα και την ομολογία εκ μέρους των εκπροσώπων του Ο.Κ.Γ.Β. ενώπιον της Επιτροπής, ο Οργανισμός καθορίζει την τιμή του γάλακτος από τους παραγωγούς. Ο Ο.Κ.Γ.Β. παραλαμβάνει το γάλα ως αποκλειστικός φορέας και το μεταπωλεί στις διάφορες Βιομηχανίες γάλακτος με τιμή κατά το υπερβάλλον που πάλι ο ίδιος καθορίζει. Όλες οι πληρωμές είτε προς τους παραγωγούς είτε από τις Βιομηχανίες γίνονται μέσω του Οργανισμού. Όλες οι πιο πάνω περιγραφόμενες δραστηριότητες του Οργανισμού δεν μπορεί παρά να χαρακτηριστούν ότι αποτελούν οικονομικής ή εμπορικής φύσεως δραστηριότητες και ως εκ τούτου ο Ο.Κ.Γ.Β. εμπίπτει στην έννοια της «επιχείρησης» ως περιγράφεται στο άρθρο (2) του Νόμου.

Με βάση αυτό το εύρημα ο ισχυρισμός των καταγγελλομένων και κατ' επέκταση η εισήγηση τους ότι οι καταγγελίες θα πρέπει να απορριφθούν ως νομικά αβάσιμες, καθότι ο Οργανισμός δεν καλύπτεται από την έννοια «επιχείρησης» και ως εκ τούτου η Επιτροπή είναι αναρμόδια να εξετάσει τις καταγγελίες, απορρίπτεται.

Σε δεύτερο στάδιο η Επιτροπή θα πρέπει να μπει στην ουσία της καταγγελίας και να εξετάσει αν και κατά πόσο με τις όλες ενέργειες του, ως περιγράφονται στην καταγγελία ο Οργανισμός έχει παραβιάσει:

(1) Τις πρόνοιες του άρθρου 4 του Νόμου 207/89 το οποίο προβλέπει τα κάτωθι:

Άρθρο 4: 4.(1) Απαγορεύονται όλες οι συμπράξεις επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, ιδιαίτερα δε οι συνιστάμενες –

- (α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής
- (β) στον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων
- (γ) στη γεωγραφική ή άλλη κατανομή των αγορών ή των πηγών προμήθειας
- (δ) στην εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση
- (ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή από μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υπο-χρεώσεων, οι οποίες, κατά τη φύση τους ή σύμφωνα με τις κρατούσες εμπορικές συνήθειες, δε συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

(2) Οι κατά το άρθρο αυτό απαγορευμένες συμπράξεις, είναι άκυρες εξ υπαρχής.

Με βάση τις πιο πάνω πρόνοιες του άρθρου 4 του Νόμου, θα πρέπει να εξεταστεί αν ο Ο.Κ.Γ.Β. ως επιχείρηση, ενήργησε κατά παράβαση του άρθρου 4. Θα πρέπει δηλαδή να εξεταστεί αν λειτούργησε σε σύμπραξη με την εταιρεία ΛΑΝΙΤΗ, αναφορικά με την εισαγωγή της, αλλά και με τους παραγωγούς σε σχέση με τον καθορισμό της τιμής του γάλακτος.

Με βάση το παράπονο των καταγγελλόντων υπάρχει σύμπραξη του Ο.Κ.Γ.Β. και ΛΑΝΙΤΗ ως προς την εισαγωγή και τον τρόπο εισαγωγής της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στην αγορά γάλακτος, ως επίσης σύμπραξη του Ο.Κ.Γ.Β. και των παραγωγών στον καθορισμό της τιμής γάλακτος, η οποία έγινε σε βάρος των κανόνων του ανταγωνισμού και εις βάρος των καταγγελλόντων. Η θέση αυτή δεν ευσταθεί διότι παραβλέπει ένα γεγονός: Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗ, οι παραγωγοί και οι καταγγέλλοντες είναι υποχρεωμένοι τόσο δυνάμει του Νόμου (4/69 ως τροποποιήθηκε) αλλά όσο και με βάση τα ισχύοντα στην αγορά γάλακτος, να συμμορφώνονται προς τις καθοριστικές αποφάσεις του Ο.Κ.Γ.Β. σε σχέση με την οικονομική τους δραστηριότητα, αλλιώς αντιμετωπίζουν ποινικές και οικονομικές κυρώσεις (άρθρα 24, 28, 32, 34 του Νόμου 4/69 ως τροποποιήθηκε από το Νόμο 17/71).

Στην προκειμένη περίπτωση έλειπε η ανεξαρτησία της βούλησης η οποία αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την συνδρομή των προϋποθέσεων για σύμπραξη.

«Σύμπραξη» όπως άλλωστε αυτή περιγράφεται και στο Νόμο (άρθρο 2 του Νόμου 207/89) αποτελεί συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική, ή απόφαση ένωσης επιχειρήσεων.

Δε μπορεί να υπάρξει συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική η κοινή απόφαση αν δεν υπάρχει βούληση. Αν και η πιο πάνω προσέγγιση βασίζεται πάνω σε γενικές γραμμές δικαίου, εντούτοις σημειώνεται ότι και στο δίκαιο του ανταγωνισμού έχει αναγνωρισθεί. Επί του προκειμένου γίνεται αναφορά στην απόφαση Buys ημερομ. 8.10.1979, Rec.p.3231, απόφαση Cullet (Leclerc-essence) ημερομ. 29.1.1985, Commentaire J. Megret, “LE DROIT DE LA CE”, Vol. 4, “Concurrence 2nd Edition” Editions ULB, σελ. 146-147, παράγραφος 142-143.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω δε μπορεί να γίνει δεκτή η θέση ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ και οι παραγωγοί συμμορφούμενοι προς τις αποφάσεις του Ο.Κ.Γ.Β. συνέπραξαν ή εναρμόνισαν την πρακτική τους ή συναποφάσισαν με τον Ο.Κ.Γ.Β., κατά παράβαση των προνοιών του άρθρου 4 του Νόμου. Επομένως ως προς το σημείο των καταγγελιών που αναφέρονται σε σύμπραξη, οι καταγγελίες απορρίπτονται με ομόφωνη απόφαση της Ε.Π.Α..

2. Για την εξέταση των καταγγελιών υπό το πρίσμα του άρθρου 6 ως τροποποιήθηκε με το Νόμο 111(Ι)/99, πρέπει να έχουμε υπόψη μας τη συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση η οποία έχει ως κάτωθι:

6.(1) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης στην αγορά ενός προϊόντος.

(2) Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης συνιστά ειδικότερα οποιαδήποτε πράξη μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, αν η πράξη αυτή έχει σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα-

- (α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής
- (β) στον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης, ή της τεχνολογικής ανάπτυξης προς ζημιά των καταναλωτών

(3) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους ακόμη κι ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δε διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση.

Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνιστάται ιδίως στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, στη διακοπή εμπορικών σχέσεων με ανάληψη ή μεταφορά των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται με τις εν λόγω εμπορικές σχέσεις κατά τρόπο που επηρεάζει ουσιώδως τον ανταγωνισμό ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.».

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω προκαταρκτικά, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχει να αποφασίσει επί δύο ερωτημάτων τα οποία κατά την κρίση της απαντούν και στις καταγγελίες ή στη θέση του Ο.Κ.Γ.Β..

- (α) Περί του κατά πόσο οι ενέργειες του Ο.Κ.Γ.Β. και του ενδιαφερόμενου μέρους (Α/φοί Λανίτη) είναι πράξεις «αντί»-ανταγωνιστικές υπό την έννοια δηλαδή ότι προσβάλλουν τις πρόνοιες του πιο πάνω άρθρου του Νόμου 207/89.
- (β) Στην περίπτωση που η απάντηση είναι θετική, περί του κατά πόσο η πιο πάνω ενέργεια ή πράξεις εκφεύγουν του ελέγχου της ΕΠΑ σύμφωνα με το άρθρο (7) του Νόμου 207/89 ως τροποποιήθηκε από το Νόμο 87(Ι)/2000.

Εξετάζοντας το θέμα από την σκοπιά του άρθρου 6 θα πρέπει να αποφασισθεί κατά πόσο η «επιχείρηση» ο Ο.Κ.Γ.Β, κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά γάλακτος. Κατ' αρχή είναι αδιαμφισβήτητο ότι ο Ο.Κ.Γ.Β. είναι μονοπώλιο. Εκ προοιμίου και κατά τεκμήριο η ύπαρξη μονοπωλίου ενέχει το χαρακτήρα της δεσπόζουσας θέσης.

Επί του προκειμένου, χρήσιμη είναι η αναφορά στις αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) CBEM ημερομ. 3.10.1985, παραγρ. 18, απόφ. GB-INNO-BM εναντίον ATAB, ημερ. 16.11.77, παράγρ. 18, Megret (ανωτέρω), σελ. 248.

Εξετάζοντας τις πρόνοιες του άρθρου 6 του Νόμου σε συνδυασμό με τα ενώπιον της Επιτροπής πραγματικά γεγονότα αποφασίστηκε με πλειοψηφία 3-1 (διαφωνούντος του μέλους Α. Σοφοκλέους), ότι ο τρόπος και οι όροι που εμπεριέχονται στην απόφαση του Οργανισμού για εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στην αγορά παστεριωμένου γάλακτος παραβιάζει:

- (α) Τις πρόνοιες του άρθρου 6(2)(α) καθότι οι όροι εισδοχής σε σχέση με την εταιρεία ΛΑΝΙΤΗ αλλά και σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, υπό τις περιστάσεις ήσαν αθέμιτοι, επειδή:

Ο Ο.Κ.Γ.Β. καθόρισε τα μερίδια αγοράς των εταιρειών στην αγορά παστερίωσης, με κριτήριο μια δοκιμαστική περίοδο μιας μόλις εβδομάδας. Το μερίδιο αγοράς το καθορίζει το καταναλωτικό κοινό μέσα σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού και πολύ περισσότερο πάνω σε μακροχρόνια βάση και όχι για περίοδο επτά μόλις ημερών.

Από τις ενέργειες του Ο.Κ.Γ.Β., οι διαθέσιμες ποσότητες στις βιομηχανίες παστερίωσης ήταν χαμηλότερες από εκείνες που οι βιομηχανίες είχαν δηλώσει και ιδιαίτερα για τις εταιρείες Χαραλαμπίδης και Κρίστης ήταν χαμηλότερες από τις ποσότητες που διατείθεντο στις βιομηχανίες αυτές μέχρι την εισαγωγή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ.

Οι μειωμένες ποσότητες που διατέθηκαν στις πιο πάνω εταιρείες οφείλονταν στο γεγονός ότι η παραγωγή γάλακτος στην Κύπρο κατά την υπό αναφορά περίοδο μειώθηκαν κατά 5.61% σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο. Οι λόγοι που προβάλλει ο Ο.Κ.Γ.Β. για να δικαιολογήσει αυτή την μειωμένη παραγωγή, είναι ότι ο Ο.Κ.Γ.Β. καθυστερούσε την πληρωμή της αξίας του παραδοθέντος γάλακτος προς τους παραγωγούς δια τα έτη 1998-2000 και 2001, λόγω προβλημάτων ρευστότητας του Οργανισμού που δημιουργήθηκαν εξ' αιτίας των οφειλών των τυροκόμων προς τον Οργανισμό, που ανήρχοντο κατά το 2001 σε Λ.Κ.2.000.000 Επιπρόσθετος λόγος, όπως ισχυρίστηκε ο Ο.Κ.Γ.Β. ήταν και οι καιρικές συνθήκες – υψηλές θερμοκρασίες σε συνδυασμό με υψηλή υγρασία.

Το γεγονός ότι οι τυροκόμοι είχαν οφειλές προς τον Οργανισμό, δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη για τη μη εκπλήρωση των οφειλών του προς τους παραγωγούς, μάλιστα δε όταν για τη βιομηχανία Πίττα το συμβούλιο του Οργανισμού σε συνεδρία του ημερ. 5.5.1999 αποφάσισε, λόγω καταστροφής του εργοστασίου της από πυρκαγιά, την αύξηση του ορίου πίστωσης από ένα σε δύο μήνες, την παγοποίηση του χρέους της ύψους Λ.Κ.335.380 με αποτέλεσμα οι οφειλές της ν' ανέλθουν σε Λ.Κ. 812.338 για το 1999 και Λ.Κ.1.205.944 δια το έτος 2000. Δηλαδή ο Οργανισμός αντί να πάρει τέτοια μέτρα ώστε να λύσει το πρόβλημα ρευστότητας και ν' ανταποκριθεί στις οικονομικές του υποχρεώσεις προς τους παραγωγούς, ενήργησε με τέτοιο τρόπο, δημιουργώντας περαιτέρω όξυνση αντί σε λύση του προβλήματος. Το επιχείρημα της μείωσης της παραγωγής επιπρόσθετα με τις οφειλές, λόγω των καιρικών συνθηκών δεν είναι αρκετό για να δικαιολογήσει την μείωση της παραγωγής, καθότι είναι παραδεκτό ότι ένας από τους παράγοντες που

οδήγησαν στη μείωση της παραγωγής γάλακτος, ήταν η μη εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων του Οργανισμού έναντι των παραγωγών. Ο Οργανισμός, με την όλη του στάση, συνέβαλε στη μείωση της παραγωγής γάλακτος και εν πάση περιπτώσει δεν ενήργησε κατά τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αυξηθεί η παραγωγή και να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των παστεριωτών.

- (β) Ο τρόπος και οι όροι που εμπεριέχονται στην αναφερόμενη απόφαση του Οργανισμού παραβιάζουν τις πρόνοιες του άρθρου 6(3) καθότι οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά παστεριωμένου γάλακτος, είναι οικονομικά εξαρτημένες από τον Ο.Κ.Γ.Β. λόγω του καθεστώτος λειτουργίας της αγοράς, ως περιγράφεται ανωτέρω. Ο Ο.Κ.Γ.Β. αποφασίζοντας κατά τρόπο αυθαίρετο να διαθέσει στις εταιρείες παστερίωσης ποσότητες μικρότερες από εκείνες που οι ίδιες είχαν δηλώσει, και όσον αφορά τις εταιρείες ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ και ΚΡΙΣΤΗΣ, ποσότητες μικρότερες από εκείνες που τους διέθετε πριν την εισαγωγή στην αγορά της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ, ο Ο.Κ.Γ.Β. επέβαλε αυθαίρετους όρους συναλλαγής κατά τρόπο που επηρεάζεται ουσιωδώς ο ανταγωνισμός.

Η απόφαση της Ε.Π.Α. για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης από μέρος του Ο.Κ.Γ.Β. αφορά την καταγγελία εναντίον του Οργανισμού από τις δύο βιομηχανίες παστερίωσης. Σε σχέση με την καταγγελία των τυροκόμων αυτή δεν μπορεί να επιτύχει γι' αυτό και ομόφωνα απορρίπτεται. Από τα γεγονότα ως έχουν εκτεθεί ενώπιον της Επιτροπής και δεν έχουν αμφισβητηθεί, φαίνεται ότι οι τυροκόμοι δεν έχουν επηρεασθεί με την απόφαση του Ο.Κ.Γ.Β. από την εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στον τομέα της παστερίωσης. Η αποκοπή μικρής ποσότητας γάλακτος από την τυροκομία, για περίοδο μιας εβδομάδας, για να δοθεί στη νεοεισελθείσα εταιρεία, ουδόλως επηρέασε τα συμφέροντα των τυροκόμων, στους οποίους μετά τη δοκιμαστική περίοδο, προσφέρεται ολόκληρη η ποσότητα γάλακτος όπως κατανεμήθηκε πριν την εισαγωγή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ, ποσότητα η οποία κατά τα τελευταία τρία έτη δεν παραλαμβάνεται εξ' ολοκλήρου, αλλά μόνο το 70-71% από το σύνολο των παραγγελιών.

Σε τελικό στάδιο, θα πρέπει να εξετασθεί εάν και κατά πόσο ο Ο.Κ.Γ.Β. μπορεί να τύχει του ευεργετήματος – εξαίρεσης που προβλέπεται από το άρθρο (7) του Νόμου όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 87(Ι)/2000 και προβλέπει τα κάτωθι:

7. Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται -
  - (α) Σε συμφωνίες που αναφέρονται σε μισθούς και όρους απασχόλησης και εργασίας.
  - (β) Σε επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των διατάξεων αυτών εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί από το Δημόσιο.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου τεκμαίρεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου εμποδίζει, νομικά ή πραγματικά, την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής των πιο πάνω επιχειρήσεων όταν δεν υπάρχει οικονομικός ή τεχνικός τρόπος στη διάθεση των επιχειρήσεων αυτών που να συνάδει με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και να επιτρέπει την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί από το Δημόσιο.».

Εξετάζοντας το λεκτικό αλλά και το νόημα και το σκοπό του άρθρου 7 όπως έχει τροποποιηθεί με το Νόμο 87(Ι)/2000, στην ουσία αποτελεί μεταφορά και νομοθετική ρύθμιση της Αρχής της Αναλογικότητας, Αρχής η οποία απαντάται πρώτιστα στο Δημόσιο Διοικητικό Δίκαιο. Η πιο πάνω ρύθμιση επεξηγείται διότι το άρθρο 7 αναφέρεται και ρυθμίζει την συμπεριφορά Δημόσιων Οργάνων και ως εκ τούτου, είναι Αρχή η οποία επιβάλλει συγκεκριμένη συμπεριφορά σε Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου όπως ο Ο.Κ.Γ.Β..

Με βάση την πιο πάνω Αρχή, σε περίπτωση που ο Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου καταχράται την δεσπόζουσα θέση που έχει στη συγκεκριμένη αγορά απαλλάσσεται αν με βάση την Αρχή της Αναλογικότητας ή στην προκειμένη περίπτωση με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 7 επιτυγχάνει να πείσει την Επιτροπή ότι η συγκεκριμένη ενέργεια ή ενέργειες ήσαν υπό τις περιστάσεις οι πλέον πρόσφορες και απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση του σκοπού για τον οποίο ετάχθη από το Νόμο. («Η Αρχή της Αναλογικότητας στο Εσωτερικό Δημόσιο Δίκαιο», Δημ. Κοντόγιωργα-Θεοχαροπούλου - Εκδόσεις Σάκουλα Σελ. 24-27)

Δεν είναι αρκετό για μια επιχείρηση να καταδείξει ότι της έχουν εμπιστευθεί υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος για να εξαιρεθεί μέσω του άρθρου 7. Πρέπει να αποδείξει ότι είναι αδύνατο να παρέχει τις υπηρεσίες για τις οποίες είναι υπεύθυνη, εάν συμμορφωνόταν με τους κανόνες του Ανταγωνισμού.¹ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντόπισε ότι “το γεγονός και μόνο ότι η εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής γίνεται πιο δύσκολη δεν είναι αρκετό για να εξαιρεθεί η επιχείρηση» στην προκειμένη περίπτωση από το άρθρο 7. Συνεπακόλουθα, η εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής πρέπει να καθίσταται αδύνατη με την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου 207/89.”²

Στη προκειμένη περίπτωση πρέπει να εξετασθεί κατά πόσο:

- (α) Ο Ο.Κ.Γ.Β. είναι επιχείρηση επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και/ή αποτελεί δημοσιονομικό μονοπώλιο; Η απάντηση είναι καταφατική.

Ο Οργανισμός με βάση το νόμο 4/69 Περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, είναι ο αποκλειστικός ρυθμιστής της παραγωγής, διακίνησης και εμπορίας γάλακτος. Οι εξουσίες και αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί αποσκοπούν, μέχρις ότου η Δημοκρατία ενταχθεί στην Ε.Ε., στην οργάνωση της αγοράς του γάλακτος που αποτελεί γεωργικό προϊόν πρώτης ανάγκης. Οι ρυθμίσεις του νόμου 4/69 δημιουργούν μια εθνική οργάνωση αγοράς γεωργικού προϊόντος, που αποσκοπεί στην εκπλήρωση παρόμοιων στόχων με τις κοινές οργανώσεις αγοράς εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ήτοι:

¹ Case 179/23 EBU/Eurovision OJ 1993

² Eurovision Case

- (α) στην αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου, με την εξασφάλιση της ορθολογικής ανάπτυξης της γεωργικής παραγωγής καθώς και της άριστης χρησιμοποίησης των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού.
- (β) στην εξασφάλιση κατ' αυτόν τον τρόπο ενός δίκαιου βιοτικού επιπέδου στο γεωργικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία.
- (γ) στην σταθεροποίηση των αγορών.
- (δ) στην εξασφάλιση του εφοδιασμού.
- (ε) στην διασφάλιση λογικών τιμών κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές.

Εφόσον η διαχείριση της πιο πάνω εθνικής οργάνωσης της αγοράς του γάλακτος έχει ανατεθεί στον Ο.Κ.Γ.Β., ο εν λόγω Οργανισμός μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι επιφορτισμένος με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος.

Στη συνέχεια πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο η απόφαση του Ο.Κ.Γ.Β. για εισαγωγή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στον τομέα της παστερίωσης ήταν τέτοια ώστε να μπορεί να συμβάλει στην εκπλήρωση της αποστολής του. Η απάντηση είναι θετική, καθότι η εισαγωγή νέας εταιρείας στην αγορά συμβάλλει στην επίτευξη των πιο πάνω αναφερόμενων στόχων προς όφελος του τελικού καταναλωτή.

Τέλος, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο οι όροι που εμπεριέχονται στην πιο πάνω απόφαση και οι ενέργειες του Ο.Κ.Γ.Β. υπό τας περιστάσεις, ήταν οι πλέον πρόσφορες και απολύτως αναγκαίες, αν δηλαδή ο Ο.Κ.Γ.Β. δεν μπορούσε να εισάξει την εταιρεία ΛΑΝΙΤΗ στην αγορά χωρίς να παραβιάσει τις διατάξεις του άρθρου 6 με τον τρόπο που το έπραξε. Στο ερώτημα αυτό η απάντηση είναι αρνητική.

Πράγματι, όπως αναπτύχθηκε πιο πάνω, αναφορικά με την παραβίαση του άρθρου 6, ο Ο.Κ.Γ.Β. είχε τη δυνατότητα να συμβάλει στην αύξηση της παραγωγής γάλακτος, ώστε να ικανοποιηθούν οι ανάγκες όλων των παστεριωτών. Αντί τούτου, ο Οργανισμός συνέβαλε με την όλη του στάση και τις ενέργειες του, στη μείωση της παραγωγής.

Ωστόσο, για να απαντηθεί πλήρως το ερώτημα κατά πόσο οι ενέργειες του Ο.Κ.Γ.Β. ήταν απολύτως αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής του, απομένει να εξεταστεί κατά πόσο η αύξηση της παραγωγής γάλακτος δεν μπορούσε να επιδιωχθεί διότι θα έπληττε την αποστολή του Οργανισμού. Στο σημείο αυτό, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο Οργανισμός ποτέ δεν ισχυρίστηκε κάτι τέτοιο, άρα δεν υπάρχει λόγος να αναλυθεί περαιτέρω ένα επιχείρημα που ο Οργανισμός δεν προέβαλε.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή με απόφαση πλειοψηφίας 3-1 (διαφωνούντος του μέλους Α. Σοφοκλέους) καταλήγει ότι ο Ο.Κ.Γ.Β. έχει αποτύχει να πείσει την Επιτροπή ότι ο τρόπος και οι όροι που εμπεριέχονται στην απόφαση της ημερ. 28.2.2001 αναφορικά με την εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στην αγορά παστεριωμένου γάλακτος, ήταν ο μόνος και/ή ο πλέον ενδεδειγμένος για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που του έχει αναθέσει το Δημόσιο. Ο Ο.Κ.Γ.Β. είχε τη δυνατότητα να υιοθετήσει τέτοια μέτρα ή και να επιβάλει τέτοιους όρους, στην απόφαση του για εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στην αγορά παστεριωμένου γάλακτος, που να συνάδουν με τις πρόνοιες του άρθρου 6 του Νόμου, χωρίς να επηρεάζεται η εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που του έχει αναθέσει το Δημόσιο και ως εκ τούτου δεν μπορεί να τύχει εξαίρεσης δυνάμει των προνοιών του άρθρου 7 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 87(1)/2000.

Η Επιτροπή ενόψει των πιο πάνω ευρημάτων καταλήγει, ότι ο Ο.Κ.Γ.Β. ως κατέχων δεσπόζουσα θέση στην αγορά γάλακτος, καταχράστηκε τη δεσπόζουσα του θέση κατά παράβαση των προνοιών του άρθρου 6(2)(α) και (3) του Νόμου 207/89, κατά συνέπεια η καταγγελία εναντίον του Οργανισμού επιτυγχάνει όσον αφορά την παράβαση από μέρους του Οργανισμού των πιο πάνω διατάξεων.

Η πιο πάνω απόφαση κοινοποιήθηκε στη συνεδρία της Επιτροπής ημερ. 30.4.2002 στην παρουσία όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Μετά την κοινοποίηση της απόφασης, δόθηκε ο λόγος στο κ. Ν. Χ΄Ιωάννου, δικηγόρο του Ο.Κ.Γ.Β. να επιχειρηματολογήσει για σκοπούς μετριασμού της ποινής. Ο κ. Χ΄Ιωάννου στην αγόρευση του για τον πιο πάνω σκοπό, εισηγήθηκε ότι η Ε.Π.Α. θα πρέπει να κρίνει τον Ο.Κ.Γ.Β. με κάθε δυνατή επιείκεια για τους πιο κάτω λόγους:

- (α) Οι όλες ενέργειες του Ο.Κ.Γ.Β. αναφορικά με την απόφαση για εισδοχή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ στον τομέα της παστερίωσης, έγιναν καλόπιστα και με γνώμονα την ενίσχυση του ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη αγορά.
- (β) Ο Ο.Κ.Γ.Β. είναι μη κερδοσκοπική επιχείρηση και με βάση τη σχετική νομοθεσία, ως ο εντεταλμένος αποκλειστικός ρυθμιστής της παραγωγής και διάθεσης, έχει σαν αποστολή την προαγωγή μεγαλύτερης οικονομικής ικανότητας και διοργάνωσης στη γαλακτοκομική βιομηχανία προς όφελος των παραγωγών γάλακτος, των καταναλωτών και των διαφόρων επί μέρους συμφερόντων στη βιομηχανία, λαμβανομένου υπόψη του γενικού δημόσιου συμφέροντος.

Μετά την αγόρευση του κ. Χ΄Ιωάννου, η Ε.Π.Α. αποσύρθηκε και μετά από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων αποφάσισε να κρίνει τον Ο.Κ.Γ.Β. με επιείκεια, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- (α) Πράγματι ο Ο.Κ.Γ.Β. όπως φαίνεται και στο λεκτικό της απόφασης του ημερ. 28.2.2002 ενήργησε με καλοπιστία και δεν είχε πρόθεση να παραβιάσει τις πρόνοιες του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου.
- (β) Όντως ο Ο.Κ.Γ.Β. αποτελεί Οργανισμό Δημοσίου Δικαίου – Δημόσια Επιχείρηση μη κερδοσκοπική. Αυτό φαίνεται και από τους εξηλεγεμένους λογαριασμούς του 2001 που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και οι οποίοι δείχνουν ζημιά Λ.Κ.556.064.

Αφού λήφθηκαν υπόψη τα πιο πάνω, η Επιτροπή με πλειοψηφία 3-1 αποφάσισε την επιβολή των πιο κάτω ποινών:

- (α) Επιβολή προστίμου ανερχομένου στο ποσό των Λ.Κ.50.000.
- (β) Περαιτέρω, επειδή από την καταγγελία και μέχρι σήμερα ο Ο.Κ.Γ.Β. δεν έχει λάβει οποιαδήποτε μέτρα για άρση όλων εκείνων των παραγόντων που παραβιάζουν τις πρόνοιες του άρθρου 6(2)(α) και (3), στην αγορά παστεριωμένου γάλακτος, συστήνει όπως, εντός δύο μηνών ληφθούν από μέρους του Οργανισμού όλα τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε ο συγκεκριμένος τομέας αγοράς να λειτουργεί χωρίς να παραβιάζονται οι πρόνοιες του άρθρου 6(2)(α) και (3). Σε περίπτωση που παρέλθει η πιο πάνω προθεσμία και διαπιστωθεί ότι ο Ο.Κ.Γ.Β. δεν έχει πετύχει να δημιουργήσει τέτοιες συνθήκες που να συνάδουν με τις πρόνοιες του πιο πάνω άρθρου, θα επιβάλλεται επιπρόσθετη ποινή προστίμου εκ Λ.Κ.2.000 για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης, μετά τη λήξη της πιο πάνω προθεσμίας.

Η πιο πάνω απόφαση αναφορικά με τις ποινές, κοινοποιήθηκε στην παρουσία όλων των ενδιαφερομένων κατά τη συνεδρία ημερ. 30.4.2002.

Χριστόδουλος Τσέλεπος
Πρόεδρος Επιτροπής
Προστασίας του Ανταγωνισμού